

Türkçe Dersi Nasıl Çalışılır

Türkçe dersi, dil ve anlam bilgisi olmak üzere iki temel konudan oluşur. Öğrencinin dinleme, okuma ve yazma faaliyetleri ile Türk dilinin bütün özelliklerini öğrenme, kullanma ve bu yolla bilgi edinme, kavrama, analiz ve sentez yapabilme alışkanlığı bu ders yoluyla kazanılır. Türkçe dersi kişinin anlama ve yorumlama gücünü geliştirdiği için bu derste başarılı olmak, tüm derslerdeki, özellikle sözel derslerdeki başarıyı olumlu yönde etkilemektedir. Türkçeyi yorum, gramer, imla ve noktalama genel başlıkları çerçevesinde çalışmak gerekir. Sözcüğü, cümleyi ya da paragrafı yorumlama konusunda mecaz anlatımlara dikkat etmeli, dolayısıyla mecazlaştırma yollarını iyice öğrenmelidir. Derste öğretmenin verdiği örnekler, öğrenilen konuların ince ayrıntılarını kavratmaya yönelik olduğu için bu örnekler dikkatle incelenmelidir. Konu okunup öğrenilmeli, öğrenilenler öğrencinin kendi kurduğu cümlelerle tekrar yazılarak özet çıkarmalıdır. Bilgilerin belli aralıklarla tekrarlanması önemlidir. Tekrarlar için çıkarılan özetler kullanılabilir. Böylece konu içselleştirilir. Anlaşılmayan konular mutlaka öğretmene sorulmalıdır. Türkçe dersi okuduğunu anlama, anlamlandırma, metne ilişkin açık uçlu soruları yanıtlayabilme ve yorumlamaya dayanan bir ders olduğundan çok okumak gereklidir. Kitap okumak; uzun metinleri daha kolay algılamayı, yorum yeteneğinin gelişimini, anlam bilgisiyle ilgili soruları daha kolay çözebilmeyi sağlar. Metinlerin, zihinde resmedilip canlandırılmaya çalışılması anlamayı kolaylaştırır. Kitap okurken bu yeteneğin geliştirilmesi, paragraf sorularını da zihninizde resmederek okumayı ve daha iyi anlayıp, soruları daha doğru çözmeyi sağlayacaktır. Kısa, öykü tarzında metinler, çeşitli konularda yazılmış makaleler okunup arkadaşlar, aile veya öğretmenlerle metnin ana fikri tartışılabilir. Sanat, edebiyat, bilim veya toplumsal konularla ilgili gazete ve dergi yazılarını okumak ve bunlar hakkında düşünmek, tartışmak; düşünme yeteneğini, ifade gücünü ve kelime hazinesini geliştirmek için son derece yararlı ve etkilidir.

Gazetelerin köşe yazılarını (makaleleri) okumak, başlığı okuyup içeriğinin ne olduğunu tahmin etmeye çalışmak, köşe yazısının başlığı ve içeriği arasındaki bağlantıyı sorgulamak yorum ve ana fikir bulma yönünü geliştirir.

Televizyon ve radyolardaki haber bültenlerini eleştirel bir bakış açısıyla dinlemek olayları algılama, olaylar hakkında yorum yapma, farklı fikirlerin farkında olma, kendi fikrini kabul edenlerin bunları nasıl açıkladığını fark edebilme yeteneğinin gelişimi için faydalı olacaktır. (5N 1K: ne, nerede, ne zaman, neden, nasıl, kim sorularını sorarak dinlemek olayların, durumların anlaşılmasını ve eleştirel bakışın gelişimini sağlar.)

İmla ve noktalama kuralları öğrenilmeli ve bunlar yazı yazarken ve tüm yazılarda uygulanmalı, okumalar yapılırken bu kuralların nasıl uygulandığı incelenmelidir.

Dilbilgisi konuları bilgiye dayanır. Dilbilgisi konu eksikleri tamamlanmalı, konularla ilgili ayrıntılı bilgiler edinilmeli, dil bilgisinin temel kuralları bilinmeli, zengin bir kelime hazinesine sahip olunmalı, terimlerin anlamları iyi bilinmelidir.

Dilbilgisi konularını öğretmen-öğrenci iletişimiyle anlamaya çalışmalı, öğretmenin konuyla ilgili mantığından yeteri kadar yararlanılmalıdır.

Sistemli yapılan tekrarlarla konu tam olarak öğrenilmeli ve sonrasında mutlaka o konuya ait testler çözülmelidir. Test çözme kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar.

Çözülen soru sayısından çok, soru içeriklerine dikkat edilmeli, konunun tüm özelliklerini kavratıcı nitelikteki sorulara ağırlık verilmelidir.

Okuduğunu anlama yeteneğinin gelişimi için, kelime anlamı, cümle anlamı ve parça anlamı sorularını çözmeye ağırlık verilmelidir. Bu tip soruları çözmek anlama yeteneğinin gelişimini, soruların genel mantığının kavranmasını sağlar.

Uzun paragraf soruları, bazen en kolay sorular olabilmektedir. Zaman alacağını, zor olacağını düşünerek bu sorular atlanmamalıdır. Hızlı okuma yeteneği geliştirilerek ve sorunun kolay olabileceği de düşünülerek çözülmeye başlanmalıdır.

Yazılı sınavlarda soru içeriği kavranmalı ve açıklama beklenen sorular bir cümle ile cevaplanmamalıdır. Soruda istenilenler birkaç cümle ile özetlenmelidir.

Yazılı veya test soruları çözerken iyi ve doğru okumaya özen gösterilmelidir; zira bir virgöl bile anlatımda değişiklikler yapabilir.

Sözel ifadeyi güçlendiren, kavram bilgisini destekleyen kelime bulmacaları ve oyunları tercih edilmelidir.